

KLUB ZASTUPNIKA SDP-a HRVATSKI SABOR

U Zagrebu, 18. ožujka 2025. godine

PREDSJEDNIKU
HRVATSKOG SABORA

Predmet: Amandmani na **PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SOCIJALNOJ SKRBI, S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA**, hitni postupak, prvo i drugo čitanje, P.Z. br. 126 - predlagateljica: Vlada Republike Hrvatske

Na temelju članka 196. Poslovnika Hrvatskog sabora na Prijedlog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o socijalnoj skrbi, s konačnim prijedlogom zakona, hitni postupak, prvo i drugo čitanje. P.Z. br. 126 - predlagateljica: Vlada Republike Hrvatske podnosim sljedeće

A M A N D M A N E

I. Na članak 5.

U članku 27. stavak 2. mijenja se i glasi:

„(2) Zajamčena minimalna naknada za samca iznosi:

1. 135 % osnovice za radno sposobnog samca
2. 165 % osnovice za stariju osobu i osobu potpuno nesposobnu za rad.“.

U članku 27. stavku 3., mijenjaju se točke 1. i 2. te glase:

- „1. 100 % osnovice za odraslu radno sposobnu osobu
2. 125 % osnovice za odraslu osobu potpuno nesposobnu za rad i za stariju osobu“.

O b r a z l o ž e n j e

Prema Zakonu o socijalnoj skrbi pravo na pomoć u kući trenutno ima 3500 korisnika dok se preko programa Zaželi pruža usluga pomoći u kući za 66 tisuća korisnika, a usluga ovisi o programskom financiranju na određeno vrijeme. Obuhvat korisnika kroz sustavno financiranje treba biti puno veći putem Zakona o socijalnoj skrbi jer nemamo dovoljno smještajnih kapaciteta u ustanovama socijalne skrbi, a u pojedinim sredinama se čeka na mjesto u domu i deset godina te je puno onih kojima je potrebna pomoć u kući.

No, ovo povećanje cenzusa nije dovoljno. Primjerice, da bi ostvario pravo na pomoć u kući preko Zakona o socijalnoj skrbi korisnik sada treba imati ispod 225 eura primanja po članu kućanstva, odnosno po novom 375 eura.

U programu Zaželi cenzus za samca je čak 1000 eura. Dakle, oni koji imaju manje od 1000 eura mjesечно mogu biti korisnici.

Velika je razlika između ta dva cenzusa i smatramo da treba stajati 700 posto osnovice u Zakonu o socijalnoj skrbi i ukinuti sufinanciranje koje se određuje ako osoba ima do 450 eura primanja. Ako u programu Zaželi nema sufinanciranja usluga, ne bi trebalo biti ni sufinanciranja usluga preko Zakona o socijalnoj skrbi.

II. Na članak 15.

U članku 101. stavku 1. točki 3. brojka: „300 %“ zamjenjuje se brojkom „700 %“.

Stavak 2. briše se.

O b r a z l o ž e n j e

Što se tiče povećanja zajamčene minimalne naknade - predloženom izmjenom se mijenjaju osobni faktori za izračun zajamčene minimalne naknade za kućanstvo, pri čemu se predložene izmjene tiču samo kućanstava s djecom.

Nisu uzeti u obzir samci, iako podaci Državnog zavoda za statistiku za 2023. godinu ukazuju na to kako upravo samačka kućanstva imaju najveću stopu rizika od siromaštva i za 2023. godinu ona iznosi 50,2%. Broj korisnika zajamčene minimalne naknade kroz godine se smanjuje, od 57 335 u 2020. godini, do 45 372 u 2023. godini. Ukupno je 18 601 samaca korisnika zajamčene minimalne naknade koji primaju 160 eura, odnosno 208 eura ako je starija osoba ili radno nesposobna (nacionalna naknada za starije osobe je 150 eura). Upravo radi adekvatnosti socijalnih potpora važno je raditi analizu naknada, na što upozorava i Pučka pravobraniteljica.

Stopa rizika od siromaštva za starije osobe u 2023. godini iznosila je 34,8% (za žene 38,8%), no za starije osobe u jednočlanom kućanstvu, stopa rizika od siromaštva iznosila je čak 59,9%. Danas starija osoba koja živi sama prima 208 eura zajamčene minimalne naknade, pri čemu je taj iznos dvostruko manji od praga rizika od siromaštva (493 eura).

Ako usporedimo s mirovinama, čak 26 posto umirovljenika (271.416) preživljava s 395 eura, što je daleko ispod navedenog praga, te čine manje od 30 posto udjela u prosječnoj plaći. Potrebno je povećati osobni faktor za samce, osobito za starije osobe i osobe potpuno nesposobne za rad.

Potpredsjednik Kluba zastupnika SDP-a

Peđa Grbin

